

[Justitsministeren.]

Omfang overdrages til Administrationen at træffe Bestemmelse efter de Erfaringer, man i Tidens Løb gør, om, i hvilket Forhold Strafafsoningen skal foregaa i Fællesskab eller i Enrum.

Her staar to Hensyn mod hinanden. I Fællesskabet kan der ske en vis gensidig Opdragelse af Fangerne, vel at mærke, naar de stadig er under Opsigt, saaledes at Fangevogterne altid kan høre, hvad de taler med hverandre om. Thi naar man, saaledes som jeg har set det andre Steder i Verden, har Fængsler, hvor mange Hundrede Fanger gaar rundt mellem hverandre og kan tale aldeles ugenert og ukontrolleret sammen, kan Fængselet let blive en Skole i Oplæring af Forbrydelse, hvor de mere erfarne Forbrydere lærer de mindre erfarne, ligesom ogsaa et langt Ophold i et saadant Fængsel kan bringe de paagældende i Forbindelse med Kredse, som efter deres Løsladelse vil holde dem nede, der vil forsøge paa at føre et Liv under lovlige Former. Derfor kan det i mange Tilfælde være rigtigt, at Fanger holdes afsondret, og dette gælder især for de unge Fanger, men ogsaa for de Fanger, om hvilke man med Rimelighed kan haabe, at de vil kunne forbedre sig.

Et andet Hovedspørgsmaal er: det at gøre Fangerne til arbejdsduelige Mennesker. Mange af dem, der kommer ind i Fængslerne, er jo Folk, hvis Opdragelse og Oplæring er forsømt, og som med den Uddannelse, de har faaet, ikke er i Stand til at ernære sig paa lovlig Maade. Jeg har tidligere, tror jeg, sagt fra denne Plads, at en overordentlig stor Part af Fangerne i Horsens Tugthus saamænd ikke er Forbrydere, men snarere Stakler, der enten paa Grund af svag Intelligens eller svage legemlige Kræfter eller daarlig Opdragelse og Uddannelse er ude af Stand til paa lovlig Maade at ernære sig i Samfundet. Naar man faar fat paa saadanne Fanger, gælder det naturligvis om at faa dem oplært, og det fremhævede det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen ogsaa med stor Berettigelse fra denne Plads, da han nys talte.

Nu er der under Nr. 28 stillet et Ændringsforslag, som gaar ud paa, at de Penge, som Fangerne faar for deres Arbejde i Fængselet, ikke skal have Karakteren af en Belønning for Flid og god Opførsel, men være et Arbejdsvederlag. Det kan jeg udmærket gaa ind paa. Maaske trænger Ændringsforslaget — det kan være Genstand for Overvejelse mellem anden og tredje Behandling — til en lille redaktionel Æn-

dring; men det er rigtigt, at Fanger, som arbejder i Fængselet, bør have et rimeligt Vederlag for sit Arbejde, men saa ogsaa, som det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen omtalte, betale for sit Ophold. Og det har naturligvis pædagogisk Betydning, at han virkelig ser et Udbytte af sit Arbejde. Men Hovedvægten maa dog efter min Mening ved Fængselet lægges paa den Side af Opdragelsen, at den vedkommende Fange lærer et Fag, lærer noget, han er i Stand til at ernære sig ved, naar han kommer ud af Fængselet. Det oplærende paa dette Punkt bør være Hovedsagen.

Et Spørgsmaal, som har været meget omdebatteret, er Spørgsmaalet om Dagsbod eller Bødeforhøjelse paa anden Maade for de mere velhavende. Man er nu fra alle Sider enig om, at den Praktisering af Lighed for Loven med Hensyn til Bødestraffen, vi hidtil har kendt, nemlig at alle Personer, som har begaaet det samme, idømmes den samme Bøde, er i høj Grad uretfærdig, og den virkelige og rigtige Lighed for Loven fremkommer derved, at der paalægges den, der har begaaet en Lovovertrædelse, en Bøde, der er saa stor, at den rammer de paagældende forholdsvis lige haardt, det vil sige, at den velhavende faar en større Bøde end den mindre velhavende, og den meget velhavende en endnu større Bøde. Og dette tror jeg bedst naas ved Gennemførelsen af Dagsbodssystemet, som for øvrigt ogsaa er gennemført og praktiseres i Finland — saa kan vi vel ogsaa praktisere det her. Efter hvad jeg hører, er i Sverige den kriminalistiske Teori i høj Grad ved at vende sig til Gunst for Dagsboden. Men den ærede Ordfører, hvis Ord man jo maa mærke sig vel, sagde, at efter hans Mening var det sidste Ord endnu ikke sagt om denne Dagsbod, og det maa jeg jo tage mig ad notam. Men jeg vil dog fra denne Plads hævde, at de Vanskeligheder ved Dagsbodssystemets Praktisering, som saa stærkt fremhæves, maa kunne overvindes i Praksis. Naar man henviser til, at man paa anden Maade kan sørge for, at de velhavende faar forholdsvis højere Bøder end de mindre velhavende, er de Erfaringer, vi har her i Landet om, hvordan det Cirkulære, som sikkert med den bedste Villie tidligere er udstedt af Justitsministeriet, i denne Henseende har virket, ikke synderlig gode.

Med Hensyn til betingede Domme er der et Ændringsforslag under Nr. 51, som jeg allerede tidligere har gjort de fornødne Bemærkninger om, idet man ved Ændringsforslag Nr. 51 fra Venstremindretallets Side